

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Generálna prokuratúra Slovenskej republiky**, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, proti žalovanému: **Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky**, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, za účasti: **PhDr. I. G.**, bytom J., T., o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 4488/2008/51/RK zo dňa 22.12.2008, o odvolaní Ing. P. T., bytom K., K. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/71/2010-66 zo dňa 18.04.2011, jednomyseľne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/71/2010-66 zo dňa 18. apríla 2011 **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením č. k. 2S/71/2010-66 zo dňa 18. apríla 2011 krajský súd návrh na pristúpenie vedľajšieho účastníka do konania zamietol. Uznesenie odôvodnil tým, že súdne konanie o prieskum zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy má výrazne individuálny charakter, pretože predmetom prieskumu je porušenie individuálnych práv konkrétneho právneho subjektu, účastníka administratívneho konania. Predpokladom účasti vedľajšieho účastníka v súdnom konaní je existencia právneho záujmu na výsledku konania, t.j. že jeho právne postavenie bude výsledkom sporu ovplyvnené. Existencia právoplatného rozhodnutia správneho orgánu o spáchaní správneho deliktu znalcom pri výkone znaleckej činnosti, teda pri spracovávaní predmetného znaleckého posudku, dopustením sa nedostatkov odbornej povahy neznamená, že znalecký posudok je už ako dôkaz v budúcnosti nepoužiteľný z titulu nesprávnych záverov. V konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu sa nerozhoduje o tom, či daný znalecký posudok je alebo nie je správny, objektívny alebo, či je alebo nie je ho možné v ďalšom konaní použiť ako dôkaz, resp. ako jeden z dôkazov. Administratívny orgán rozhodol, že znalec sa konaním síce dopustil správneho deliktu, avšak nebolo právoplatne rozhodnuté, že by vypracovaný znalecký posudok bol nesprávny a tým pádom ako dôkaz nepoužiteľný, z čoho podľa krajského súdu možno vyvodiť záver,

že výsledok súdneho prieskumu sa právneho postavenia zadávateľa znaleckého posudku nedotkne.

Proti uzneseniu krajského súdu podal Ing. P. T. včas odvolanie. Má za to, že krajský súd nesprávne právne posúdil splnenie podmienok na strane prístupujúceho účastníka na prístupenie do konania, nesprávne posúdil vplyv výsledku konania na právne postavenie prístupujúceho vedľajšieho účastníka, v dôsledku čoho dospel k nesprávnemu právnemu záveru o neexistencii právneho záujmu prístupujúceho účastníka na výsledku konania.

Pristupujúci účastník má hmotnoprávny záujem na výsledku konania odôvodnený tým, že výsledkom konania bude jeho právne postavenie priamo dotknuté. Týmto záujmom je účinok vypracovaného znaleckého posudku príslušným znalcom bez toho, aby bol spochybňovaný, a teda aby bol tento znalecký posudok bez akýchkoľvek pochybností po odbornej stránke použiteľný pred akýmikoľvek orgánmi. Výsledok konania bude mať vplyv na právne postavenie prístupujúceho účastníka a to z dôvodu, že takéto rozhodnutie má potenciál oslabiť dôkaznú silu predmetného znaleckého posudku, najmä s prihliadnutím na odôvodnenie rozhodnutia správneho orgánu, ktoré je predmetom súdneho prieskumu, kde správny orgán neuvádza len dopustenie sa formálnych nedostatkov odbornej povahy, ale priamo napáda a spochybňuje postup a možnosť znalca objektívne hodnotiť skutočnosti, ktoré sú predmetom znaleckého posudku. Spochybňovanie činnosti znalca, jeho metód a záverov uvedených v konkrétnom znaleckom posudku v rozhodnutí správneho orgánu, vedie k narušeniu dôveryhodnosti znalca a tiež znaleckých posudkov ním vypracovaných. Znalcovi bola uložená sankcia za znaleckú činnosť vykonávanú pri vypracovaní konkrétneho znaleckého posudku, a to práve ním zadaného posudku, a teda rozhodnutie správneho orgánu sa priamo dotýka nielen osoby znalca, ale aj postavenia zadávateľa tohto posudku. Rozhodnutie správneho orgánu, ktoré je predmetom súdneho prieskumu v tomto konaní, oslabuje závery predmetného znaleckého posudku, a teda aj argumentačnú váhu, ktorú by bol tento posudok spôsobilý zadávateľovi ako prístupujúcemu účastníkovi poskytnúť, nebyť tohto spochybňovania znalca. Rozhodnutím súdu v konaní o správnej žalobe bude dotknuté právne postavenie prístupujúceho účastníka ako zadávateľa predmetného znaleckého posudku, pretože takéto rozhodnutie môže v konaní pred iným orgánom mať u tohto orgánu vplyv na hodnotenie dôkaznej váhy a vyvolať pochybnosť o záveroch tohto posudku. Práve odôvodnenie rozhodnutia správneho orgánu, ktoré je predmetom súdneho prieskumu v tomto konaní, natoľko intenzívne zasahuje do postupu a následne aj záveru znaleckej činnosti pri vyhotovení konkrétneho znaleckého posudku, že prístupujúci účastník ako zadávateľ tohto posudku jedine rozhodnutím o nezákonnosti rozhodnutia správneho orgánu dosiahne rozptýlenie akýchkoľvek pochybností o riadnom a správnom vyhotovení tohto znaleckého posudku s plnou vážnosťou, ktorá takémuto posudku prislúcha, ako odbornému posúdeniu predmetných skutočností.

Pristupujúci účastník konania má za to, že preukázal existenciu právneho záujmu na výsledku konania, výsledkom tohto konania bude dotknutý na svojich právach, a preto má právo vstúpiť do konania ako vedľajší účastník. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej

republiky napadnuté uznesenie krajského súdu zmenil tak, že pristúpenie vedľajšieho účastníka do konania povolí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní Ing. P. T. (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Žalovaný rozhodnutím č. 4488/2008/51/RK zo dňa 22.12.2008 podľa § 32 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 382/2004 Z.z.) a § 59 a § 61 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 71/1967 Zb.), na základe rozkladu PhDr. I. G. a na základe návrhu osobitnej rozkladovej komisie, zmenil rozhodnutie sekcie civilného práva, odbor občianskeho a správneho práva č. 4488/2008-51 zo dňa 10.10.2008, ktorým boli znalcovi PhDr. I. G. za správny delikt podľa § 27 ods. 1 písm. b/ zákona č. 382/2004 Z.z. uložené sankcie zákaz výkonu znaleckej činnosti na obdobie šiestich mesiacov v odbore: Písmoznalectvo, odvetvie: Ručné písmo podľa § 27 ods. 3 písm. c/ zákona č. 382/2004 Z.z. a peňažná pokuta vo výške 15 000 Sk podľa § 27 ods. 3 písm. b/ zákona č. 382/2004 Z.z. tak, že uložil v zmysle ustanovenia § 27 ods. 3 písm. d/ zákona č. 382/2004 Z.z. PhDr. I. G. za správny delikt podľa § 27 ods. 1 písm. b/ zákona č. 382/2004 Z.z. sankciu vyčiarknutie zo zoznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v odbore: Písmoznalectvo, odvetvie: Ručné písmo.

Generálny prokurátor podal proti rozhodnutiu žalovaného č. 4488/2008/51/RK zo dňa 22.12.2008 podľa § 22 ods. 1 písm. c/ zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov protest č. VI/1 Gd 213/09-12 zo dňa 26.10.2009 a navrhol napadnuté rozhodnutie ako nezákonné zrušiť a nahradiť ho rozhodnutím zodpovedajúcim zákonu. Žalovaný o proteste generálneho prokurátora v lehote 30 dní od podania protestu nerozhodol. V zmysle § 27 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z.z. v znení účinnom do 31.03.2010 sa má za to, že protestu nevyhovelo. Uvedená právna domnienka má tie isté účinky ako nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktorým nebolo vyhovené protestu prokurátora. V zmysle § 27 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z. v znení účinnom do 31.03.2010 v spojení s § 35 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a § 250b ods. 5 O.s.p. podal žalobca dňa 28.01.2010 na Krajskom súde v Bratislave žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 4488/2008/51/RK zo dňa 22.12.2008, navrhol jeho zrušenie a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Podaním zo dňa 26.03.2010, doručeným krajskému súdu dňa 30.03.2010, oznámil vstup do konania Ing. P. T. ako ďalší vedľajší účastník podľa § 93 ods. 3 O.s.p. Oznámenie o vstupe Ing. P. T. do konania krajský súd doručil účastníkom konania. Žalobca v podaní zo dňa 02.06.2010, doručenom krajskému súdu dňa 07.06.2010, nesúhlasil so vstupom Ing. P. T. do konania.

Krajský súd napadnutým uznesením návrh na pristúpenie Ing. P. T. ako vedľajšieho účastníka do konania zamietol, pretože dospel k záveru, že výsledok súdneho prieskumu sa jeho právneho postavenia ako zadávateľa znaleckého posudku nedotkne.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250 ods. 1 O.s.p. účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Podľa § 250 ods. 2 O.s.p. žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konat' malo.

Podľa § 250 ods. 3 O.s.p. ak sa rozhodnutím a postupom správneho orgánu cítia na svojich právach ukrátené viaceré osoby, môžu podať spoločnú žalobu. Účastníkmi konania sú tiež tí, na ktorých sa pre nerozlučné spoločenstvo práv so žalobcom musí tiež vzťahovať rozhodnutie súdu (§ 91 ods. 2).

Podľa § 250 ods. 4 O.s.p. pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je žalovaným správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni.

Podľa § 250 ods. 6 O.s.p. účastníkom konania o žalobe prokurátora je prokurátor, účastníci správneho konania a správny orgán podľa odseku 4.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 93 ods. 1 O.s.p. ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

V prejednávanej veci ide o konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (Správne súdnictvo), konkrétne podľa druhej hlavy piatej časti (Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov), ktoré je upravené v § 247 až § 250k O.s.p. Základná charakteristika tohto konania je vymedzená v ustanovení § 247 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sa podľa ustanovení druhej hlavy postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Predmetom konania je súdny prieskum konkrétneho rozhodnutia správneho orgánu - individuálneho správneho aktu a postup správneho orgánu, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Úlohou súdu je posúdiť zákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, teda to, či správny orgán pri vydávaní rozhodnutia rešpektoval príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy.

V konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je okruh účastníkov taxatívne stanovený v ustanovení § 250 O.s.p. Účastníkmi konania podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sú žalobca a žalovaný. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 250 O.s.p. navyše definuje, koho možno za žalobcu a žalovaného považovať. Účastníkmi konania o žalobe prokurátora je prokurátor, účastníci správneho konania a správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni.

Novelou Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 384/2008 Z.z. s účinnosťou od 15.10.2008 bolo ustanovenie § 250 ods. 1 O.s.p. doplnené druhou vetou, podľa ktorej súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania *účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté*. Pôjde tak o účastníkov správneho konania, ktorí nepodali žalobu, pretože sú s rozhodnutím správneho orgánu spokojní, avšak jeho zrušením by mohli byť ich práva a povinnosti dotknuté.

Ustanovenie § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. umožňuje, aby sa na konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku primerane aplikovali aj ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku, avšak iba za predpokladu, že určitá otázka nie je priamo upravená v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Do okruhu otázok priamo neupravených v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nespadá otázka účastníkov, resp. vedľajších účastníkov konania. Na účely konania podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku zákonodarca jednoznačne vymedzil okruh účastníkov tohto konania s možnosťou pribratia do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté. Predpokladom prípustnosti iného účastníka, vrátane vedľajšieho účastníka, do konania podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je, že bol účastníkom už v správnom konaní,

v ktorom bolo vydané preskúmané rozhodnutie, a že jeho práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Okruh účastníkov v správnom súdnictve je viazaný na účasť v administratívnom konaní, ktorého výsledkom je napadnuté rozhodnutie. Ak by v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku bolo aplikovateľné ustanovenie § 93 O.s.p., potom vedľajším účastníkom by mohol byť aj ten, kto nebol podľa predpisov o konaní pred správnym orgánom účastníkom administratívneho konania. Vzhľadom na široké vymedzenie účastníkov konania v zákone č. 71/1967 Zb., nemalo by dochádzať k tomu, že sa v konaní pred súdom ocitne osoba, ktorá v administratívnom konaní bola celkom nečinná. Ak netvrdí osoba už pred správnym orgánom, že môže byť rozhodnutím na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach dotknutá a svojou nečinnosťou sa vzdá svojich práv v administratívnom konaní, nie je dôvod poskytovať jej potom možnosť uplatňovať tieto práva až v súdnom konaní, pretože ochrana poskytovaná súdmi v správnom súdnictve má subsidiárnu povahu vo vzťahu k ochrane poskytovanej správnymi orgánmi.

Ak by napadnutým rozhodnutím správneho orgánu mohli byť dotknuté práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti Ing. P. T., tak pre tieto prípady zákon č. 71/1967 Zb. v ustanovení § 14 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. priznáva tomuto subjektu postavenie účastníka správneho konania. Z pripojeného administratívneho spisu nevyplýva, že by sa Ing. P. T. domáhal uvedených práv pred správnym orgánom. Menovaný účastníkom správneho konania nebol, preto nie je možné, vzhľadom na zákonom vymedzený okruh účastníkov konania podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p., priznať mu postavenie, či už vedľajšieho alebo tzv. ďalšieho účastníka.

So zohľadnením špecifického účelu správneho súdnictva, ktoré má subsidiárnu povahu, vzhľadom na jeho predmet - preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ako aj na taxatívnu definíciu účastníkov konania podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, nie je zákonný dôvod priznať Ing. P. T. postavenie vedľajšieho účastníka konania, keďže svoje práva v správnom konaní pred správnym orgánom nevyužil a nedomáhal sa účasti v administratívnom konaní.

V tejto súvislosti poukazuje súd aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. značka II. ÚS197/07-44 zo dňa 21.02.2008, v ktorom ústavný súd zaujal stanovisko k otázke prípustnosti vedľajšieho účastníka do súdneho konania podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. Uviedol okrem iného, že *v konaní podľa V. časti druhej hlavy O.s.p. štátny orgán súdnej moci, ktorý je pánom zákonnosti („iura novit curia“), posudzuje zákonnosť postupov a rozhodnutí štátnych orgánov verejnej správy, pričom intervencia tretieho subjektu súkromného charakteru do tohto vzťahu štátnych mocí, v záujme podpory „právneho názoru“ jednej z nich, je bez právneho významu.*

Krajský súd rozhodol vecne správne, keď návrh na pristúpenie Ing. P. T. do konania zamietol, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu

v Bratislave č. k. 2S/71/2010-66 zo dňa 18.04.2011 podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol jednomyseľne, pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 08. novembra 2011

JUDr. Jana Z E M K O V Á PhD.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková